

**CIGÁNY
HOLOKAUSZT
KÖZPONT**

1214 Budapest, Szent István út 71.

06/20/253-3909

BIBLIOGRÁFIA

A CIGÁNY HOLOKAUSZT

TANULMÁNYOZÁSÁHOZ

2015.

2015.

1. **ACHIM, Viorel**
Az Antonescu-rendszer cigánypolitikája
in.: Viorel Achim: Cigányok a román történelemben
Osiris Kiadó, Budapest, 2001.
188-216. old.
2. **ACKOVIĆ, Dragoljub**
Roma holocaust. A jascnovaci haláltábor
Amaro Drom, 1996/5. sz.
28-29. old.
3. **ALBERT Iván**
„Onnan megszökni, ott ellenállni nem lehetett”. Emlékezés a cigány holokausztra
Cigány Élet, 2007/augusztus
4-5. old.
4. **ALBERT Iván**
Porrajmos. Egy elfeledett holocaust
Petőfi Népe, 2004. augusztus 4.
7. old.
5. **BAI József:**
A lengyeli cigány-veszedelem 50. évfordulója.
Kethano Drom, 1994/ 2. sz. (június)
41-44. old.
6. **BAI József**
„Vétettek ellenem”
in: Demeter Zayzon Mária: „Egy igaz történet részletekben...” Cigány-magyar kapcsolatok
határon innen és túl
Budapest Kőbányai Önkormányzat, Budapest, 1994.
183-190. old.
7. **BANA József**
Adalékok a roma holocaust jogi hátteréhez
in.: Márfi Attila szerk.: Cigánysors. A cigányság történelmi múltja és jelene I.
Emberháza Alapítvány, Erdős Kamill Cigánymúzeum, Cigány kulturális és Közművelődési
Egyesület, Pécs, 2005.
111-119. old.
8. **BARANY, Zoltan**
Porrajmos: a cigány holokauszt
in: Zoltan Barany: A kelet-európai cigányság. Rendszerváltás, marginalitás és nemzetiségi
politika
Athenaeum 2000 Kiadó, Budapest, 2003.
109-115. old.

9. **BÁRSONY János:**
A magyarországi cigány holocaust és előzményei
Amaro Drom, 1994/7. sz.
12-14. old.
10. **BÁRSONY János**
A magyarországi Pharrajimos, a roma holokauszt feltáratlan területei és utóélete
in.: Molnár Judit (szerk.): A holokauszt Magyarországon - 60 év után európai perspektívában
Balassi Kiadó, Budapest, 2005.
399-411. old.
11. **BÁRSONY János, Dr.**
Magyarországi cigány Holocaust
Phralipe, 1996/október
11-15. old.
12. **BÁRSONY János**
Temetetlen holtak [A film szöveggönyve]
Phralipe, 1996/október
2-10. old.
13. **BÁRSONY János – DARÓCZI Ágnes**
Kali Trash, Pharrajimos, Samudaripen : fekete félelem, szétvágatás, legyilkolás : a romák sorsa a Holocaust idején Magyarországon II.
Cigányságkutató Intézet - Romano Instituto, [Bp.], [2015]
344 oldal
14. **BÁRSONY János – DARÓCZI Ágnes (szerk.)**
Pharrajimos - Romák sorsa a nácizmus idején
L'Harmattan, [Budapest], 2004.
213 oldal
15. **BÁRSONY János - DARÓCZI Ágnes**
Roma holocaust - tények és tagadások
Népszabadság, 1998. szeptember 14.
12. old.
16. **BAUER, Yehuda**
Ebben áll a különbség
Beszélő, 2007/4. sz.
55-56. old.
17. **BERNÁTH Gábor**
A roma holocaust. „Behoztak minket a kapun, és kiengedtek a keményen át.”
Népszava, 1997. július 26.
6. old.

19. **BERNÁTH Gábor** (szerk.)
Porrajmos : e Roma seron, kon perdal zhuvinde
Roma Sajtóközpont, Budapest. [2000]
148 oldal
20. **BÓDI Zsuzsanna** (szerk.)
Soha többé... Visszaemlékezések a holokausztra
(Cigány néprajzi tanulmányok) Magyar Néprajzi Társaság, Budapest, 2000.
139 oldal
21. **BORNEMISSZA Dóra**
Fogyóban. Kárpótlás a nácik roma áldozatainak
Amaro Drom, 1993/3. sz.
12-13. old.
22. **CHROSTOWSKI, Waldemar**
A cigányok holocaustja
Phralipe, 1992/ 5. sz.
3-5. old.
23. **CSALOG Zsolt**
A testvéreimet keresem
in.: Csalog Zsolt: Kilenc cigány
Kozmosz Könyvek, Budapest, 1976.
72-81. old.
24. **CSALOG Zsolt**
Holocaust
Amaro Drom, 1994/ 7. sz.
2. old.
25. **CSEKŐ Ernő**
Levéltári adatok a roma holokauszt Sopron vármegyei vonatkozásaihoz
Soproni Szemle, 2015/3. sz,
272-284. old.
26. **DIÓSI Ágnes**
„Verd meg, isten, a németet, mert megölte a népeket!” A cigány holocaust a cigányság emlékezetében
in.: Kőbányai János (főszerk.): Múlt és Jövő. Zsidó kulturális antológia
Szimultán Rt., Budapest, 1988.
98-102. old.
27. **DUNAI József**
Hogyan volt lehetséges? [A roma holokausztról]
Világunk, 2005/5-6. sz.
40-41. old.

28. **DUPCSIK Csaba**
„...itt az alkalom a kivégzésükre” (A roma holokausztról)
Holmi, 2006. június
824–832. p.
29. **EMBER Mária**
Ide is együtt az ablakra csendőr
in.: Bódi Zsuzsanna (szerk.): Soha többé... Visszaemlékezések a holokausztra
(Cigány néprajzi tanulmányok) Magyar Néprajzi Társaság, Budapest, 2000.
23-29. old.
30. **[EMBER Mária]**
„Mire szántad, jaj, Hitler a népünk? hej!” Mozaikok a cigány-Holocaustról
Barátság, 1994. augusztus 15.
265-267.old.
31. **FÁBIÁNNÉ ANDRÓNYI Katalin**
A második világháború és a fajelmélet
in.: Fábiánné Andrónyi Katalin - Dr. Balogh Zoltán: Romológiai ismeretek
Szent István Társulat, Budapest, 2012.
77-79. old.
32. **FARKAS Kálmán**
Ági pokoljárása
Kethano Drom, 1994/december
50. old.
33. **FARKAS Kálmán**
Menekülés batyuval
in: Farkas Kálmán: Elnémult hegedűk
Oktatási és Továbbképzési Központ Alapítvány, Szolnok, 2000.
8-15. old.
34. **FARKAS Kálmán**
Szökés Szajolból
in: Farkas Kálmán: Csisznyikói cserepek
Országos Cigány Kisebbségi Önkormányzat, Sóstófürdő, 1998.
61-64. old.
35. **FAZEKAS Ferencné**
A roma holokauszt Magyarországon
in: Choli Draóczi József – Diósi Ágnes (szerk.): Budörsi pedagógusok a cigányságról. „A Budaörsi Roma Önkormányzat tanár- és gyerektovábbképzése a toleranciáért” című program záródolgozatai
Budaörsi Roma Önkormányzat, Budaörs [2009].
21-40. old.

36. **FINGS. Karola**
Szintik és romák a nemzetiszocialista koncentrációs táborokban
in.: K. Fings – H. Heuss – F.Sparing: Szintik és romák a náci rendszer idején. A „fajlemélettől” a lágerekig
Pont Kiadó, Budapest, 2001.
65-100. old.
37. **FONSECA, Isabel**
A felfaladás
in: Isabel Fonseca: Állva temesettek el! A cigányok útja
Európa, Budapest, 2010.
396-455. old.
38. **FONTOS Katalin**
Láger Lódzban
Magyar Hírlap melléklet, 1984. július 28.
3-5. old.
39. **FRASER, Sir Angus**
Az elfelejtett holocaust
in.: Sir Angus Fraser: A cigányok
(Osiris Könyvtár) Osiris Kiadó, Budapest, 1996
232-245. old.
40. **GAZSI József**
A cigányok elbírálása [Dokumentumok a Hadtörténeti Levéltár anyagából]
Holocaust Füzetek 1999/11. sz.
136-145. old.
41. **GREUSSING, Fritz**
A náci cigány kartotékok különös útja
Phralipe, 1993/ 11 sz.
10-15. old.
42. **GROSINGER, Elisabeth**
Romák az idő tükrében. Az üldözési és megsemmisítési gépezet különös tekintettel a burgenlandi romákra
in.: Pillanatképek a romák múltjából
Romológiai Kutató Intézet, Szekszárd, [1998]
3- 14. old.
43. **HANCOCK, Ian**
O baro Porrajmos – A holokauszt
in.: Ian Hancock: Mi vagyunk a romani nép. Ame sanóm e Rromane džene
(Interface 28.) Pont Kiadó, Budapest. 2004.
54-71. old.

44. **HARMAT József**
Roma holokauszt a Grábler-tónál. Székesfehérvári és várpalotai cigányok tömeges kivégzése Várpalotán 1945-ben
Magyar Nemzeti Levéltár Veszprém Megyei Levéltára, Veszprém, 2015.
424 oldal
45. **HEGEDŰS Sándor**
A Roma Holokauszt Áldozatainak Emléknapja. Az auschwitzi hősök
Barátság, 2010. szeptember 15.
6499-6501. p.
46. **HEGEDŰS Sándor**
Égő áldozat
Lungo Drom, 2007/augusztus
14-17. old.
47. **HEGEDŰS Sándor**
Szép gesztus [Az Oktatási Miniszter Holocaust emléknapi bevezetését tervezi.]
Népszabadság, 2000. február 8.
12. old.
48. **HEUSS, Herbert**
A szinti- és romaüldözés politikája Németországban (1870-1945)
in.: K. Fings – H. Heuss – F.Sparing: Szintik és romák a náci rendszer idején. A „fajlemélettől” a lágerekig
Pont Kiadó, Budapest, 2001.
13-34. old.
49. **JÓZSA Zoltán:**
„A holokausztot soha nem lehet elfelejteni...”. Hangonyi romasors a vészkorszakban
Lungo Drom, 2004/augusztus
15. old.
50. **JUHÁSZ Ilona, L.**
A roma holokauszt emlékjelei
in.: L. Juhász Ilona: Neveitek e márványlapon... A háború jelei
Forum Kisebbségkutató Intézet, Somorja, 2010 .
159-164. old.
51. **KÁDÁR Márta**
Látogatóban - A roma holokauszt és rasszizmus a mai Európában
Élet és Tudomány, 2006/8. sz.
248-249. old.
52. **KARSAI László**
A cigánykérdés Magyarországon 1919-1945 - Út a cigány Holocausthoz.
Cserépfalvi Könyvkiadó, Budapest, 1992.
197 oldal

53. **KARSAI László**
A magyarországi cigányüldözések
História 1992. 9. sz.
26-27. old.
54. **KARSAI László**
A romákkal is népirtás történt
Népszabadság, 1998. október 9.
10. old.
55. **KARSAI László**
Cigány katonai munkaszázadok Magyarországon 1944-45-ben
Hadtörténelmi Közlemények, 1991/6. sz.
157-166. p.
56. **KARSAI László**
Cigányholocaust
Köztársaság, 1992. július 10.
70-72. p.
57. **KARSAI László**
Cigánykérdés Magyarországon 1944-1945
Regio, 1991/ 1.sz.
124-144. p.
58. **KARSAI László**
Roma holocaust, magyar történelem
Népszabadság, 1998. augusztus 17.
10. old.
59. **KATZ Katalin**
Magyarországi cigányok holocaust történetei
Amaro Drom, 1998/12. sz.
9-11. old.
60. **KATZ Katalin**
Visszafojtott emlékezet. A magyarországi romák holokauszt-történetéhez.
Pont Kiadó, Budapest, 2005.
158 oldal
61. **KAUFMAN, Debra**
A nomádokat nem siratja senki
Phralipe, 1990/10. sz.
10-11. old.

62. **KENRICK, Donald – PUXON, Grattan**
Cigány holokauszt [Részlet a Szerencsétlen évek c. könyvükből]
Amaro Drom, 2000/augusztus
9-11. old.
63. **KENRICK, Donald – PUXON, Grattan**
Cigányok a horogkereszt alatt
Pont Kiadó, Budapest, 2001.
144 oldal
64. **KENRICK, Donald**
Romák a náci korszakban
in.: Bódi Zsuzsanna (szerk.): Cigány néprajzi tanulmányok 1994
Az I. Nemzetközi Cigány Néprajzi, Történeti, Nyelvészeti és Kulturális Konferencia előadásai (Budapest, 1993. március 16-20.)
(Cigány néprajzi tanulmányok 2.) Magyar Néprajzi Társaság [Mikszáth Kiadó] Budapest, 1994.
74-78. old.
65. **KOVÁCS József [Hontalan]**
Láthatatlan tömegsírok - az európai cigányság XX. századi tragédiája
in: Murányi Gábor (szerk.): Egyszer karolj át egy fát!
TIT Országos Központ, Budapest, 1986.
180-186. old.
66. **KRASZNAI Rudolfné**
Emléknyomok '44. Krasznai Rudolfné Kolompár Friderika (73) visszaemlékezése
Amaro Drom, 2005/augusztus
24. old.
67. **LAKATOS Klára**
„Meg kellene békülnünk” [Sztójka Teréz visszaemlékezése 2000-ben]
Amaro Drom, 2004/augusztus
28-29. old.
68. **LAKATOS Elza**
„Minket meg ott akartak elpusztítani”
Világunk, 2003/7-8. sz.
19-21. old.
69. **LAKATOS Menyhért**
A cigányok sorsa 1944-ben
in.: Orbán Sándor (szerk.): Magyarország 1944-ben.
Tudományos tanácskozás (Budapest, 1984. június 14.)
Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1984.
54-58. p.
70. **LAKATOS Menyhért**
A rettegés évei
Magyar Hírlap melléklet, 1984. július 28.
2-3. old.

71. **LUCASSEN, Leo**
A cigányok üldözése Hollandiában a második világháború alatt
Thalassa, 1994/1-2. sz.
261-273. old.
72. **MÁRFFY Attila (szerk.)**
A lágerek népe. Névtelen romák holokausztja
Janus Pannonius Múzeum, Pécs, 2014.
285 oldal
73. **MARTON László**
A peresztegi cigánydeportálások. (1944. november 4.)
Holocaust Füzetek, 1999/11. sz.
104-107. old.
74. **MAYER Éva**
Feldolgozni a múltat. Romani Rose Magyarországon
Barátság, 1997. június 15.
1781. old.
75. **MEZEI Zoltán József**
Porrajmos – a roma holokauszt
Hetek, 2003. augusztus 1.
76. **MIKLÓSSY Endre**
A magyarországi cigány holocaust történelmi körülményei
Kethanodrom.hu, 2015. augusztus 11.
77. **MILTON, Sybil**
Náci politika a romák és a szintik ellen 1933-1945.
Cigányfűró, 1994/1. sz.
12-15. old.
78. **MURÁNYI Gábor**
Hallottam, amikor azt válaszolta: *Alles ins gas!*
Phralipe, 1990/ 11-12. sz.
32-41. old.
79. **N. N.**
A székesfehérvári és a várpalotai cigányok ellen elkövetett tömeggyilkosságról
Együtt, Egy Hazában, 2004/július
13. old.
80. **N. N.**
Egyházi árvaházból az auschwitzi gázkamrákba. A szintó árvák sorsa a náci uralom idején
Kethano Drom, 2013. szeptember
52-53. old.

81. **NÁGÓ Zsuzsa Emese**
Roma holokauszt
Korunk, 2006. november
82. **NEMERE István**
Porrajmos, a cigány holokauszt
in.: Nemere István: Cigányok
Anno Kiadó, Budapest, 2010.
48-72. old.
83. **OSMÁNI-KUC, Lúmia**
Auschwitz – A fájdalom zászlaja Amaro Drom
1998/augusztus
19-20 old.
84. **PÉNTEK IMRE**
Németországba hurcolt zalai cigányok visszaemlékezései
Új Forrás, 1978/3. sz.
57-71. old.
85. **PÓCZIK Szilveszter**
Egy kisebbség végzete - Cigánysors és cigány Holocaust Németországban
Valóság, 1996/6. sz.
73-102. old.
86. **PÓCZIK Szilveszter**
...és az út végén a gázkamrák
Kritika, 1996/3. sz.
28-29. old.
87. **POMOGYI László**
A század elejétől 1945-ig
in.: Kemény István (szerk.): A magyarországi romák
(Változó Világ 31.) Útmutató Kiadó, Budapest, 2000.
12-16. p.
88. **PRIEGER Zsolt**
Nekünk már nincs könnyünk se...
in.: Prieger Zsolt: Tényfeltáró riportok
Másság alapítvány, NEKI, Budapest, 1998.
10-20. old.
89. **PURCSI BARNA Gyula**
**A cigánykérdés „gyökeres és végleges megoldása”. Tanulmányok a XX. századi
„cigánykérdés” történetéből a Porrajmos, a II. világháborús cigány népiirtás 60. évfordulójára**
Csokonai Kiadó, Debrecen, 2004.
284 oldal

90. **PUSKÁS Béla**
A cigánység II. világháborús meghurcolása
in: Puskás Béla: Tűzvonalban
Szerző, [Kaposvár], 2003.
93-99. old.
91. **PUSKÁS Béla**
A lengyeli cigányok kálváriája
Somogyi Kultúra, 1996/1. sz.
67- 68. old.
92. **PUSKÁS Béla**
Adalékok a cigánység II. világháborús tragédiájához
Somogyi Kultúra, 1995/ 5. sz.
47-50. old.
93. **PUSZTAI Ervin**
Roma holocaust
Amaro Drom, 1997/4. sz.
6. old.
94. **RADICS József – FARKAS Mária**
Holokauszt – népiirtás a második világháború idején
in.: Radics József – Farkas Mária: Cigány népiismeret. 1-4. évfolyam
Croatica Nonprofit Kft., Budapest, 2012.
96. old.
95. **REYNIERS, Alain**
A cigányok kiirtása a II. világháború során
Cigányfűró, 1996/4.
3-6. old.
96. **RONA, Jutka**
Magyar cigányok : túlélők vallanak
Napvilág, Budapest, 2011.
165 oldal
97. **SÁRKÖZI Gábor**
Interjú a 2005-ös holokauszt-kutatás anyagából. Adatközlő: Horváth Sándorné Horváth Zsuzsanna Torony (Ondód)
in.: Fábiánné Andrónyi Katalin - Dr. Balogh Zoltán: Romológiai ismeretek
Szent István Társulat, Budapest, 2012.
80-84. old.
98. **SCHMIDT-HÄUER, Christian**
A Z10550-es számú fogoly. Látogatóban Philomena Franznál
Amaro Drom, 2007/augusztus
30-31. old.

99. **SERES László**
A cigánység sorsa a fasiszta Ausztriában
Phralipe, 1991/2.
12-13. old.
100. **SPARING, Frank**
A cigánytábor. A szinti és romaüldözésre szolgáló intézmény létrejötte, tulajdonságai és jelentősége a nemzetiszocializmus idején
in.: K. Fings – H. Heuss – F.Sparing: Szintik és romák a náci rendszer idején. A „fajelmélettől” a légerekig
Pont Kiadó, Budapest, 2001.
35-63. old.
101. **STARK Tamás**
Roma holocaust. Statisztikán kívül
HVG, 1992. 09. 06.
95-96. old.
102. **STENNER, Regine**
A németországi cigányüldözés története
Phralipe, 1991/6.
11-12. old.
103. **SZÁRAZ Miklós György**
Porrajmos. Az elemésztés
in.: Száraz Miklós György: Cigányok. Európa indiánjai
Helikon Kiadó, Budapest, 2007.
133-141. p.
104. **SZEGŐ László**
„Győrben egyiket se lőtték agyon – Elmondta Oláh Katalin”
Mozgó Világ, 1983/12.
58-66. p.
105. **SZÉKELY János**
A pharrajmos
in: Székely János: Cigány népismeret. Te del o Del baxt!
Szent István Társulat, Budapest, 2010.
52-56 p.
106. **SZIRTESI Zoltán, dr.**
A cigány holokausztról (romani porrajmos)
in.: Dr. Szirtesi Zoltán: Cigányságunk
Bába Kiadó, Szeged, 2004.
63-74. p.
107. **SZITA Szabolcs**
A cigányok a koncentrációs táborokban.
Barátság, 1995/4. sz.
XIII-XVI. old. (mell.)

108. **SZITA Szabolcs**
A romák egyik vesztőhelye, a komáromi Csillagerőd 1944 őszén
in.: Bársony János-Daróczi Ágnes (szerk.): Pharrajimos - Romák sorsa a nácizmus idején
68-78. old.
109. **SZITA Szabolcs**
A romák és a holokauszt. Az oktatás szerepe és feladata
Társadalmi Együttélés, 2012/3. sz.
110. **SZITA Szabolcs**
A romák kirekesztése és deportálása. A cigány holokauszt kutatásáról
História, 2004/2-3. sz.
61-63. oldal
111. **SZITA Szabolcs (szerk.)**
Tények, adatok a cigányok háborús üldöztetésének (1939-1945) tanintézeti feldolgozásához
Magyar Auschwitz Alapítvány - Holocaust Dokumentációs Központ, Nyugat-Magyarországi
Egyetem Soproni Tanárképző Intézete Társadalomtudományi Tanszék, Budapest, 2000.
117 oldal
112. **SZŐNYI János**
A cigányok sorsa a fasizmus évei alatt
in.: Szegő László (szerk.): Cigányok, honnét jöttek - merre tartanak?
Kozmosz Könyvek, Budapest, 1983.
53-57. p.
113. **SZUBOTICS Mariann**
Tömeggyilkosság után vidámpark. Hetven éve lótték sírgödörbe a várpalotai cigányokat
Hetek, 2014. augusztus 1.
22-23. old.
114. **SZUHAY Péter**
**A holocausttól a pharrajimosig. Egy szemünk előtt kialakuló rítus
mint a romák történelmének metaforája.**
Élet és Irodalom, 2005/ 46. sz.
115. **URY János**
A várpalotai és Inota–Grábler-tói cigány tömeggyilkosságok története 1945 január végén
in.: Bársony János-Daróczi Ágnes (szerk.): Pharrajimos - Romák sorsa a nácizmus idején
60-67. old.
116. **VARGA Ágota**
A túlélők hangja
in.: Szita Szabolcs (szerk.): Tények, adatok a cigányok háborús üldöztetésének (1939-1945)
tanintézeti feldolgozásához
Magyar Auschwitz Alapítvány - Holocaust Dokumentációs Központ, Nyugat-Magyarországi
Egyetem Soproni Tanárképző Intézet [Sopron], 2000.
73-109. old

117. **VIDRA Zsuzsanna**

A roma holokauszt narratívái

Regio, 2005./ 2. sz.

111-129 old.

118. **WIESENTHAL, Simon**

A cigányok kiirtása

in.: Simon Wiesenthal: A gyilkosok közöttünk járnak

Politikai Könyvkiadó, Bukarest, 1970.

278-282. p.